

Predgovor urednika

Med slovenskimi zgodovinarji ni mnogo takih, ki v slovenskem zgodovinopisju z raziskavami določene problematike v določenem obdobju in na določenem prostoru, puščajo takšno sled kot jo dr. Milica Kacin Wohinz, znanstvena svetnica v pokojju. Upravičeno lahko zapišemo, da je kolegica Milica, kot jo kličemo prijatelji in kolegi, zgodovinarica Primorske in to tistega časa, ki je bil za tamkajšnje ljudi najhujši v vsej zgodovini - časa fašizma. Raziskovalno oziroma znanstveno delo dr. Milice Kacin Wohinz, ki je v letu poimenovanem milenium dosegla življenjski jubilej - sedemdeset let, je namreč v veliki meri povezano s Primorsko v času med svetovnima vojnama, ko je bilo to ozemlje ločeno od 'matice' in je bilo podvrženo nasilju fašističnega sistema. In temu je kolegica Milica posvetila domala celotno svoje zgodovinsko raziskovalno delo. Na področju tega proučevanja je bila pravi pionir, prva raziskovalka še znanstveno neodkrita, vendar tistega, kar je bilo v zavesti in spominu ljudi, ki so živeli pod fašizmom, zaradi življenjskih izkušenj, doživeto in znano.

Ob življenjskih jubilejih kolegov, ki so s svojim znanstvenim delom pomembno prispevali k vedenju o naši preteklosti in h kvalitetnemu dvigu zgodovinske vede, se je zakoreninil lep običaj, da se njihov življenjski jubilej počasti z zbornikom znanstvenih razprav. Na ta način dodajo kolegi nove kamenčke v mozaik zgodovinskega vedenja.

Uredništvo Prispevkov za novejšo zgodovino, znanstvene revije Inštituta za novejšo zgodovino, na katerem je jubilančka preživela skoraj celotno svoje poklicno delovanje (1959-1993), je sklenilo, da dr. Milici Kacin Wohinz posveti posebno številko revije. V njej smo sklenili zbrati prispevke zgodovinarjev, ki se tako kot jubilančka, ukvarjajo z zgodovino Primorske. K sodelovanju smo povabili tiste zgodovinarje, ki se ukvarjajo z novejšo zgodovino Primorske, od srede 19. stoletja pa do 'danes'. Domala vsi so se pobudi uredništva odzvali. Z navdušenjem so svoje prispevke poslali tudi italijanski in hrvaški kolegi, s katerimi je Milica Kacin Wohinz v svojem raziskovalnem delu tvorno sodelovala. Verjamem, da nam je na ta način uspelo pripraviti kvaliteten zbornik o novejši zgodovini Primorske.

Zbornik, posvečen sedemdesetletnici dr. Milice Kacin Wohinz je predvsem zbornik o zgodovini prostora, kateremu je jubilančka posvetila svoje raziskovalno delo - zgodovini Primorske. Razprave so v zborniku razvrščene kronološko. Na začetku zbornika objavljamo zapis o življenju in delu, ki ga je s posebnim občutkom napisal Miličin prijatelj dr. Branko Marušič. Bibliografije dr. Milice Kacin Wohinz v zborniku ne objavljamo, kajti objavljena je v dveh bibliografijah, ki ju je izdal Inštitut za novejšo zgodovino ob svoji tridesetletnici leta 1989 in nato ob štiridesetletnici 1999; dodana je jubilančkina bibliografija zadnjih dveh let. Velja le omeniti, da je delo dr. Milice Kacin Wohinz veliko po obsegu, še bolj pa je resnično vredna občudovanja in spoštovanja vsebina oziroma sporočilnost njenega dela. Jubilančka je objavila 8 knjig, 93 znanstvenih razprav, in resnično veliko število drugih prispevkov, skupaj (do konca septembra 2000) 334 bibliografskih enot.

Zbornik posvečen dr. Milici Kacin Wohinz objavljamo zaradi objektivnih razlogov, povezanih s financiranjem znanstvenega tiska kot prvi redni zvezek Prispevkov za novejšo zgodovino za leto 2000. Njegov izid je v veliki meri omogočil Inštitut za novejšo zgodovino, ki se na ta način pridružuje jubileju svoje sodelavke in nekdanje direktorice, ter posamezne primorske občine in nekatera gospodarska podjetja s tega območja. Ob tej priliki se jim zahvaljujemo. Posebna zahvala velja vsem avtorjem, ki so se prijazno odzvali na vabilo uredništva k sodelovanju. Na ta način so izrazili ob jubileju prijateljice in kolegice Milice ne le spoštovanje do kolegice in njenega dela, temveč so s svojim sodelovanjem prispevali nova spoznanja o naši preteklosti.

Glavni urednik
dr. Zdenko Čepič

Bibliografija dr. Milice Kacin Wohinz

Trideset let Inštituta za zgodovino delavskega gibanja: Biobibliografija. Prispevki za novejšo zgodovino, XXIX, 1989, št. 1, Milica Kacin-Wohinz, str. 86-99.

Inštitut za novejšo zgodovino - 40 let. Bibliografija 1989-1998. Prispevki za novejšo zgodovino, XXXIX, 1989, št. 1, Milica Kacin-Wohinz, str. 140-150.

Bibliografija dr. Milice Kacin Wohinz je za obdobje 1986-2000 dostopna v sistemu COBISS na internetu (www.izum.si; Bibliografije raziskovalcev - Kacin-Wohinz Emilija).

Bibliografija za leti 1999 in 2000 (do 30. septembra)

1.01 Izvirni znanstveni članek

1. Badoglio Sonnino = italijanski načrt za protijugoslovansko akcijo decembra 1918. V: Mikuzjev zbornik, (Historia, 4). Ljubljana: Oddelek za zgodovino Filozofske fakultete, 1999, str. 21-26.

2. Ciano-Stojadinovičevemu sporazumu ob rob. V: Gestrinov zbornik. Ljubljana: ZRC (ZRC SAZU), 1999, str. 471-484.

1.02 Pregledni znanstveni članek

3. Obsojen na smrt : iz arhiva Tribunale speciale per la difesa dello Stato. V: Glasnik Slovenske matice, 23, 1999, št. 1/2, str. 92-96.

1.04 Strokovni članek

4. Hrvaški "zgodovinski dolg" Slovincem: o dejavnosti primorskih Slovencev v korist ohranitve hrvaške nacionalnosti v Istri. V: Nova revija, 18, 1999, št. 202/203, str. 249-254.

5. Pred 70 leti je padel Vladimir Gortan. V: Primorski dnevnik, 55, 1999, št. 245, str. 15.

1.05 Poljudni članek

6. Zgodovinopisje in italijansko-slovenski odnosi : ob delu Carla Spartaca Capogreca Renicci, Un Campo di concentramento in riva al Tevere (1942-43). V: Razgledi, 3. III. 1999, št. 5, str. 9-10.

1.06 Objavljeno vabljeno predavanje na znanstveni konferenci

7. Reševanje "jadranskega vprašanja". V: Primorska srečanja, 24, 2000, št. 229, str. 370-371.

1.09 Objavljeno predavanje na strokovni konferenci

8. Tržaška in goriška "Edinost" : soglasja in razhajanja. V: Josip Agneletto, slovenski kulturnik in politik v Istri in Trstu : prispevki s strokovnega posveta Josip Agneletto - slovenski kulturnik in politik v Istri in Trstu (1884-1960), Trst, 18. april 1998, (Knjižnica Annales, 19). Koper 1999, str. 19-32.

1.19 Objavljena recenzija, prikaz knjige, kritika

9. Storiografia e rapporti italo-sloveni. V: Qualestoria, 27, 1999, n. 1, str. 270-277.

1.21 Polemika, diskusijski prispevek

10. TIGR in komunistična partija - odmev. V: Primorska srečanja, 24, 2000, št. 228, str. 274-275.

11. Odnosi med TIGR in komunistično partijo. V: Svobodna misel, 38, 2000, št. 1, str. 28.

1.25 Drugi članki ali sestavki

12. Sporočilo avtorjev ob izidu knjige Slovenci skozi čas. V: Delo, 41, 8. IV. 1999, št. 80, str. 20 (soavtorji Tone Ferenc, France Kresal, Janez Marolt, Darja Mihelič, Božo Repe, Franc Rozman, Maja Žvanut).

2.01 Znanstvena monografija

13. Zgodovina Slovencev v Italiji 1866-2000, (Zbirka Korenine). Ljubljana: Nova revija, 2000. 336 str., ilustr. (soavtor Jože Pirjevec)

2.02 Strokovna monografija

-
14. Slovenci skozi čas : kronika slovenske zgodovine. Ljubljana: Mihelač, 1999. 519 str., ilustr. (soavtorji Janez Marolt, Darja Mihelič, Maja Žvanut, Franc Rozman, Janko Prunk, Franc Kresal, Tone Ferenc, Božo Repe, Jaro Mihelač, ur.).